

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
يَا أَيُّهَا الْمَلِكُ

جمعیت‌شناسی

در

برنامه‌ریزی آموزشی

تألیف:

دکتر شراره حبیبی
(عضو هیأت علمی دانشگاه)

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

حبیبی، شراره، ۱۳۴۳ - جمعیت‌شناسی در برنامه‌ریزی آموزشی / تألیف شراره حبیبی. تهران: آوای نور، ۱۳۹۰، شاپک: ۷-۵۵-۵۴۱۳-۶۰۰-۹۷۸-۱۶۸ ص. فهرست‌نویسی براساس فیبا. کتابنامه: [۱۶۰-۱۶۴]. برنامه‌ریزی آموزشی جمعیت‌شناسی شماره کتابخانه ملی:	۳۷۰/۸ ۲۴۶۲۵۲۲
---	------------------

۱۳۹۰ ج ۸ ح ۲ / LB5

شماره کتابخانه ملی:

جمعیت شناسی در برنامه ریزی آموزشی

تألیف: شراره حبیبی

چاپ دوم ۱۳۹۶

تیراژ: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۱۳-۵۵-۷

تهران- خیابان انقلاب- خیابان ۱۲ فروردین- خیابان شهید و حید نظری- پلاک ۹۹

تلفن: ۶- ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۱۰۸۳۶۳۱

قیمت ۱۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست کتاب

پیشگفتار ۹

فصل اول: کلیات جمعیت‌شناسی

مقدمه	۱۳
تعریف جمعیت‌شناسی	۱۴
مفهوم جمعیت‌شناسی	۱۵
اهداف جمعیت‌شناسی	۱۶
تاریخ تغییرات جمعیت در جهان	۱۷
مفهوم کاربردی جمعیت‌شناسی	۱۸
پدیده جمعیت و برنامه‌ریزی	۲۰
اهمیت جمعیت‌شناسی در برنامه‌ریزی آموزشی	۲۰
روش‌های جمعیت‌پژوهی	۲۲

فصل دوم: تاریخچه نظریه‌های مربوط به جمعیت

مقدمه	۲۷
جمعیت و نظریه‌های دینی	۲۷
نظریه‌های جمعیت در قرون وسطی	۳۰
نظریه‌های جمعیت در دوره رنسانس	۳۰
نظری به اندیشه‌های ایرانی در مورد جمعیت	۳۱
نظریه‌های طرفداران افزایش جمعیت در چند کشور منتخب	۳۳
نظریه‌های مخالفان افزایش جمعیت در چند کشور منتخب	۳۸

فصل سوم: ساختار جمعیت و تأثیر آن در مسایل اقتصادی و اجتماعی

مقدمه	۴۵
ساختار جمعیت	۴۶
ساختار سنی جمعیت	۴۶

۴۷	تعلیم و جمعیت
۴۹	تعلیم و تربیت و رشد جمعیت
۵۱	جمعیت و توسعه اقتصادی و اجتماعی
۵۶	تحولات اقتصادی
۵۶	نظریه‌های اقتصاد جمعیت
۵۹	تعلیم و تربیت و تحول در سرمایه انسانی
۶۰	تحولات اجتماعی
۶۰	تعلیم و تربیت و تحول در نهادهای اجتماعی
۶۱	تعلیم و تربیت و تحول در ارزش‌ها

فصل چهارم: جمعیت و برنامه‌ریزی تعلیم و تربیت

۶۵	مقدمه
۶۶	تعریف برنامه ریزی
۶۶	مراحل برنامه ریزی
۶۸	تعریف برنامه‌ریزی آموزشی
۷۱	مفهوم برنامه‌ریزی آموزشی
۷۳	هدف‌های کلی برنامه‌ریزی آموزشی
۷۵	سطوح برنامه‌ریزی آموزشی
۷۶	تفاوت برنامه ریزی آموزشی و درسی
۷۷	مشکلات اجتماعی و برنامه‌ریزی درسی

فصل پنجم: شاخص‌های تعلیم و تربیت

۸۳	مقدمه
۸۳	تعریف شاخص
۸۴	کاربرد شاخص‌ها
۸۵	شرایط شاخص‌ها
۸۶	شاخص‌های جمعیت‌شناسی
۸۷	شاخص اشتغال به تحصیل
۸۸	شاخص افت تحصیلی

۸۹	راههای کاهش افت تحصیلی
۹۱	شاخص نسبت کل شاگردان به معلمان
۹۳	شاخص هزینه سرانه شاگردان

فصل ششم: تکنیک‌ها و شیوه‌های آماری مورد استفاده در برنامه‌ریزی آموزشی

۹۹	مقدمه
۱۰۰	تحقیق کمی در تعلیم و تربیت
۱۰۱	تحقیق کیفی در تعلیم و تربیت
۱۱۱	روش‌های برنامه‌ریزی آموزشی

فصل هفتم: مطالعه آماری وضع سواد و تحصیلات در ایران و سایر کشورها

۱۱۹	مقدمه
۱۲۰	تعریف سوادآموزی
۱۲۲	ریشه‌های تاریخی سوادآموزی
۱۲۴	سابقه تاریخی سوادآموزی در ایران
۱۲۶	دوره‌های آموزشی سوادآموزی و اهداف آن
۱۲۶	سوادآموزی در سایر کشورها

فصل هشتم: افت تحصیلی و رابطه آن با برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی

۱۳۳	مقدمه
۱۳۴	تعریف افت تحصیلی
۱۳۵	انواع افت تحصیلی
۱۳۷	دلایل افت تحصیلی
۱۳۸	زیان‌های ناشی از افت تحصیلی
۱۳۸	رابطه افت تحصیلی با موقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی
۱۴۰	اثرات افت تحصیلی در هزینه‌های تعلیم و تربیت
۱۴۱	راه‌های کاهش افت تحصیلی

فصل نهم: پیش‌بینی نیازهای آموزشی ناشی از افزایش جمعیت

۱۴۵	مقدمه
۱۴۶	رشد جمعیت
۱۴۷	اثر روندهای جمعیتی در امر آموزش

۱۴۹	چند پیش‌بینی تکان دهنده
۱۵۲	سیاست‌های آموزشی
۱۵۳	سیاست‌های جمعیتی در برنامه‌ریزی آموزشی
۱۵۹	راههای کاهش نابرابری‌ها در تعلیم و تربیت
۱۶۱	منابع
۱۶۶	واژه نامه

پیشگفتار

جمعیت‌شناسی به عنوان یکی از مبانی عمده برنامه‌ریزی در جوامع امروزی شناخته شده است، یعنی براساس اطلاعات جمعیتی است که برنامه‌ریزان می‌توانند در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی طرح‌هایی را ارایه دهند. اگرچه مطالعه علمی جمعیت از نیمه دوم قرن نوزدهم آغاز شده است. موضوع جمعیت در تمدن‌های قدیمی نیز مطرح بوده و در حال حاضر در کشورهای پیشرفته صنعتی و در کشورهای در حال توسعه، شناخت جمعیت را اساس برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی خود قرار داده‌اند.

تدریس درس جمعیت‌شناسی در برنامه‌ریزی آموزشی در دوره‌های کارشناسی ارشد به وسیله اینجانب فرصتی بدست داد تا اجمالاً رابطه جمعیت‌شناسی با برنامه‌ریزی آموزشی را مطالعه و بررسی نموده و امید است حاصل این مطالعه مورد توجه دانش پژوهان و مربیان و علاقمندان این رشته قرار گیرد.